

Syötteen osayleiskaavan 2035 luontoselvityksen täydennys,

Kettumaan ja Tolpanvaaran alueet

Metsähallitus

Muutosluettelo

Versio:	Päiväys:	Muutoksen kuvaus	Tarkastettu	Hyväksyjä
1	17.9.2025	Valmis	Taru Suninen	Taru Suninen

Projekti:
Työnumero:
Asiakas:
Versio:
Päiväys:
Tekijä:

Syötteen OYK, luontoselvityksen täydennys,
Kettumaan ja Tolpanvaaran alueet
25021671
Metsähallitus
Valmis
17.9.2025
Sanna Räisänen

Sisältö

1.	JOHDANTO	5
2.	AINEISTOT JA MENETELMÄT	6
3.	TULOKSET	7
3.1	Kasvillisuus ja luontotypit	7
3.1.1	Selvitysalueen ja sen kasvillisuuden yleiskuvaus	7
3.1.2	Kasvilajisto	10
3.1.3	Luontotypit	11
4.	MUUT HUOMIONARVOISET LAJIT	21
5.	NATURA- JA LUONNONSUOJELUALUEET, POHJAVESIALUEET SEKÄ MUUT LUONNON ARVOALUEET	21
6.	YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET	23
7.	LÄHTEET	24

Kartta- ja ilmakuvat:

Maanmittauslaitos (MML)

Karttojen paikkatieto:

Sweco Finland Oy,

Luonnonvarakeskus

Valokuvat:

Sweco Finland Oy, 2024 ja 2025

Sweco | Kettumaan ja Tolpanvaaran alueet

Työnumero: 25021667

Päiväys: 17.9.2025

Versio: Valmis

YHTEYSTIEDOT

Luontoselvityskonsultti
Sweco Finland Oy

Yhteyshenkilö:

Luontoasiantuntija (biologi FM), Sanna Räisänen

Rautatienkatu 33

90100 Oulu

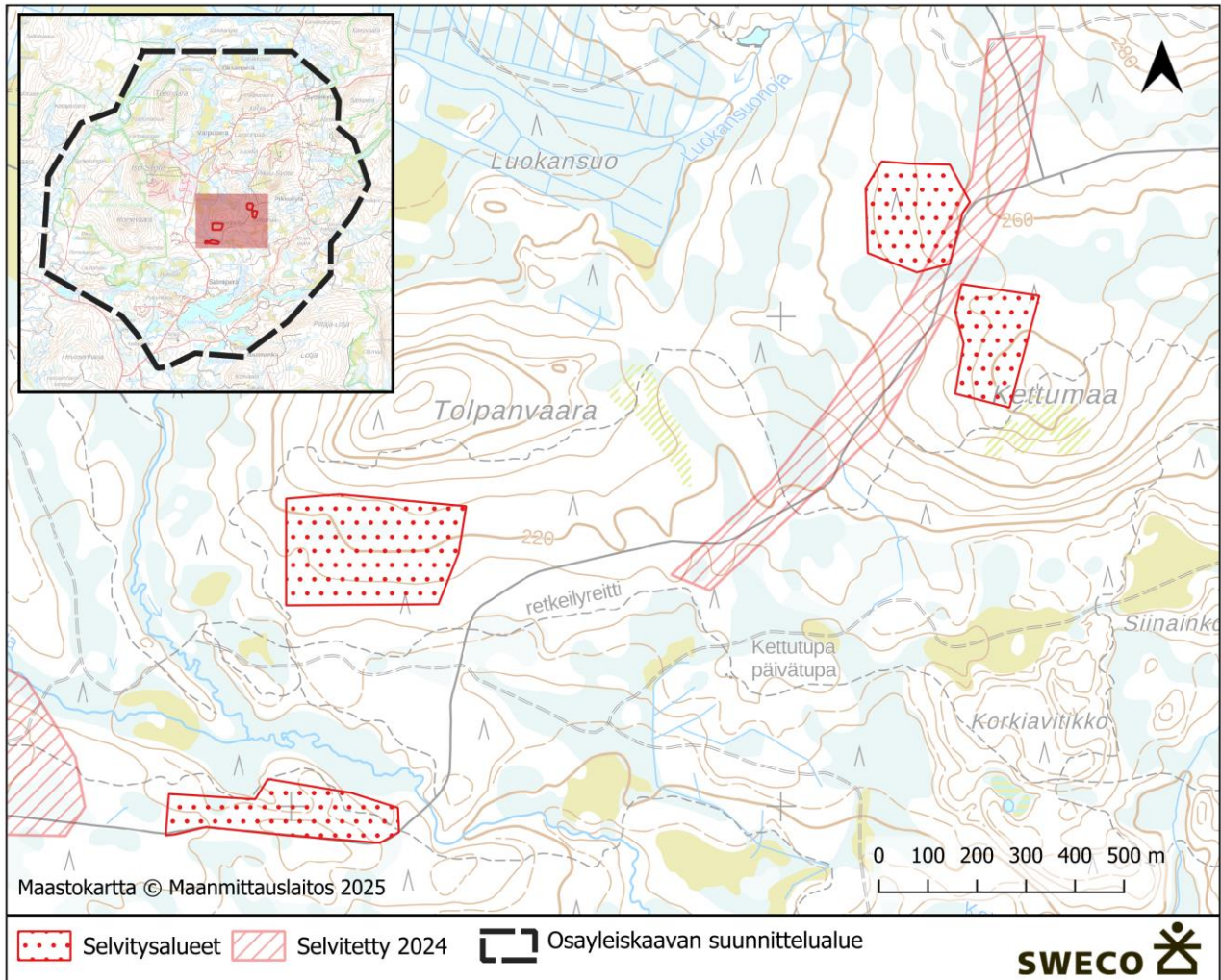
Puh. 050 5740911

sanna.raisanen@sweco.fi

1. JOHDANTO

Tämän selvityksen tarkoituksena on täydentää Pudasjärven kaupungin Syötteen osayleiskaavan 2035 luontoselvitystä (Sweco 2025a) Kettumaan ja Tolpanvaaran suunniteltujen rakentamisalueiden osalta. Alueet eivät olleet mukana vuoden 2024 maastotoissa painotettujen huomattavan maankäytön muutoksen alueiden joukossa.

Suunnitellut lisäalueet ja samalla selvitysalueet on esitetty seuraavassa kuvassa (Kuva 1) punaisella pistetäytöllä ja kesällä 2024 selvitetty vaaleamman punaisella vinoviivoituksella.

Kuva 1. Selvitysalueiden sijainti.

Luontoselvityksen maastokäynti tehtiin 14.8.2025.

Luontoselvityksen tekijänä oli biologi (FM) Sanna Räisänen ja tarkastajana biologi (FM) Taru Suninen molemmat Sweco Finland Oy:stä.

Sweco | Kettumaan ja Tolpanvaaran alueet

Työnumero: 23702976

Päiväys: 17.9.2025

Versio: Valmis

2. AINEISTOT JA MENETELMÄT

Työn lähtötietoina käytettiin Suomen lajitietokeskukselta (2023 ja 2024a-f) tilattuja uhanalaisten ja luontodirektiivin liitteiden IV ja II lajien sekä rauhoitettujen lajien esiintymispaikkatietoja sekä Syötteen osayleiskaavan 2035 luontoselvitystä (Sweco 2025a). Lisäksi lähtötietoina käytettiin mm. perus-, puusto- ja maanpeitekarttoja, ilmakuvia (Luke, 2025). Käytetyt lähteet on mainittu lähdeluettelossa.

Selvitys tehtiin yleiskaavatasoisena. Maastotöissä pyrittiin tunnistamaan selvitysalueen ja sen vierialueen luontoarvot. Erityisesti kiinnitettiin huomiota seuraaviin seikkoihin:

- luonnonsuojelulain 29 §:n mukaiset luontotyytit
- vesilain 2. luvun 11 §:n vesiluontotyytit
- uhanalaisten luontotyyppien luonnontilaiset tai niiden kaltaiset kohteet
- uhanalaisten, harvinaisten ja direktiivilajien esiintymät
- paikallisesti harvinaiset ja edustavat kohteet

Huomiota kiinnitettiin myös haitallisten vieraskasvilajien esiintymiseen.

Muiden eliöryhmien osalta luontoselvitys perustuu olemassa oleviin tietokantatietoihin ja aiempiin luontoselvityksiin.

Maastotöiden ja lähtötietojen perusteella rajattiin arvokkaiden luontokohteiden sijainti selvitysalueella sekä mahdollisten lisäselvitysten tarve. Arvokkaiden kohteiden rajauspäätökset tehtiin asiantuntija-arviona. Luontoselvityksen kohteet luokiteltiin eri arvoluokkiin soveltaen oppaan Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi (Mäkelä & Salo, 2021) ohjeistusta:

- luokka 1: Lainsäädännöllä turvatut kohteet
- luokka 2: Erityisen tärkeät kohteet
- luokka 3: Monimuotoisuutta turvaavat kohteet
- luokka 4: Monimuotoisuutta tukevat kohteet

Raportissa esitetään kasvillisuudeltaan ja luontotyyppiltään huomionarvoiset kohteet karttarajauksin (Kuva 8) ja tekstikuvauksin sekä yleiskuvaus selvitysalueen kasvillisuudesta ja luontotyypeistä.

3. TULOKSET

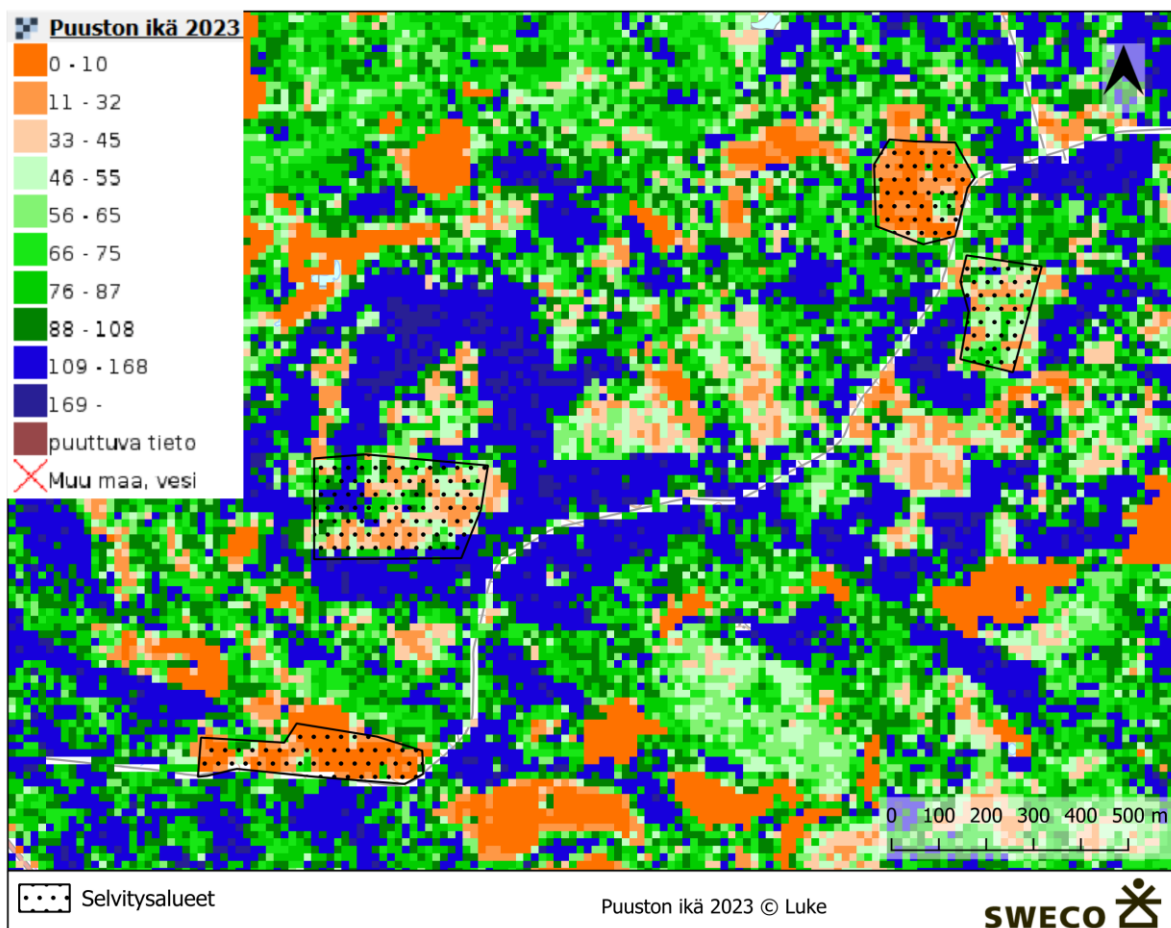
3.1 Kasvillisuus ja luontotyytit

3.1.1 Selvitysalueen ja sen kasvillisuuden yleiskuvaus

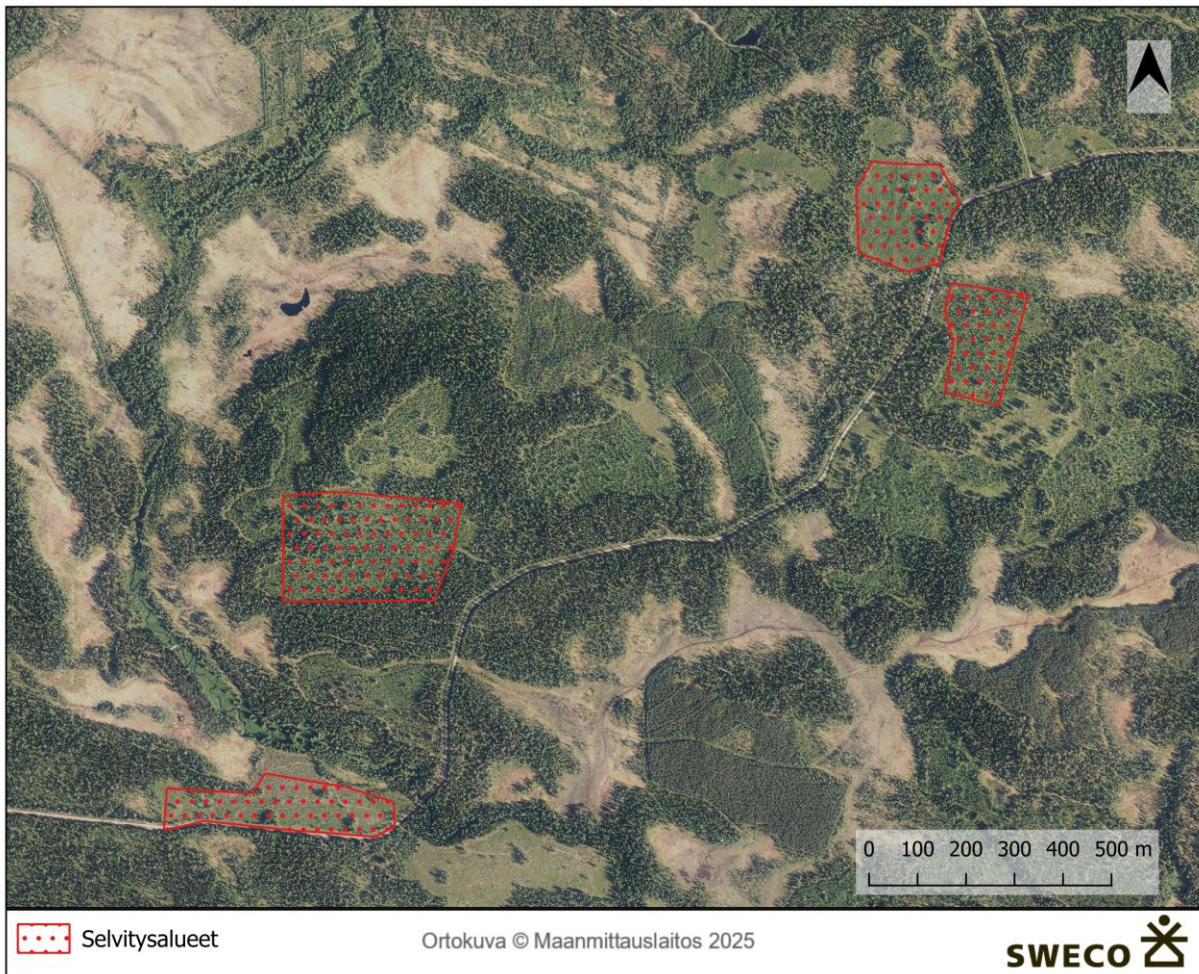
Selvitysalue sijoittuu metsäkasvillisuusvyöhykkeiden jaossa pohjoisboreaalisen vyöhykkeen Koillismaan alueelle (4A). Suokasvillisuusvyöhykkeiden aluejaossa selvitysalue kuuluu Pohjanmaan aapasuovyöhykkeen Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun aapasuoalueiden rajamaille. Tässä selvittävät alueet sijoittuvat osayleiskaava-alueen keskiosaan Riihikummun kohdalta itään päin menevän metsätien varrelle.

Selvitysalueet ovat suurelta osin tuoreen tai kuivahkon kankaan taimikkoa tai nuorta kasvatusmetsää, mikä näkyy puuston ikäaineistossa oransseina ja vaalean vihreinä sävyinä (Kuva 2). Ne sijaitsevat aiemmin rakentamattomalla alueella Iso-Syötteen ja Pikkusyötteen välisten virkistysreittien lähellä (Kuva 3). Nuorten talousmetsäalueiden välillä on vanhojakin metsäalueita (Kuva 2) ja soita (Kuva 3). Osa vanhoista metsistä on rajattu osayleiskaavan luontoselvityksessä liito-oravalle tärkeiksi alueiksi. Ne on käsitelty osayleiskaavan luontoselvityksen raportissa (Sweco 2025a).

Luontotyyppejä, jotka eivät ole luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia ei tässä selvityksessä kuvioitu.

Kuva 2. Puuston ikä selvitysalueilla ja niiden lähiympäristössä.

Kuva 3. Selvitysalueet ortoilmakuvassa.

Selvitysalueista eteläisin (Kuva 4) ja pohjoisin (Taimikkoa selvitysalueen pohjoisimmalla osalla. Kuva 5) osa-alue ovat 10–20-vuotiaita taimikoita, joissa on pari säästöpuuryhmää. Itäisin osa-alue (kansikuvassa) on pääosin nuorta kasvatusmetsää, jossa on yksittäisiä vanhempia puita ja puuryhmiä.

Kuva 4. Taimikkoa, polku ja säästöpuita suunnittelualueen eteläisimmällä osalla. Kuvaussuunta alueen itäosasta länteen.

Kuva 5. Taimikkoa selvitysalueen pohjoisimmalla osalla.

Sweco | Kettumaan ja Tolpanvaaran alueet

Työnumero: 23702976

Päiväys: 17.9.2025

Versio: Valmis

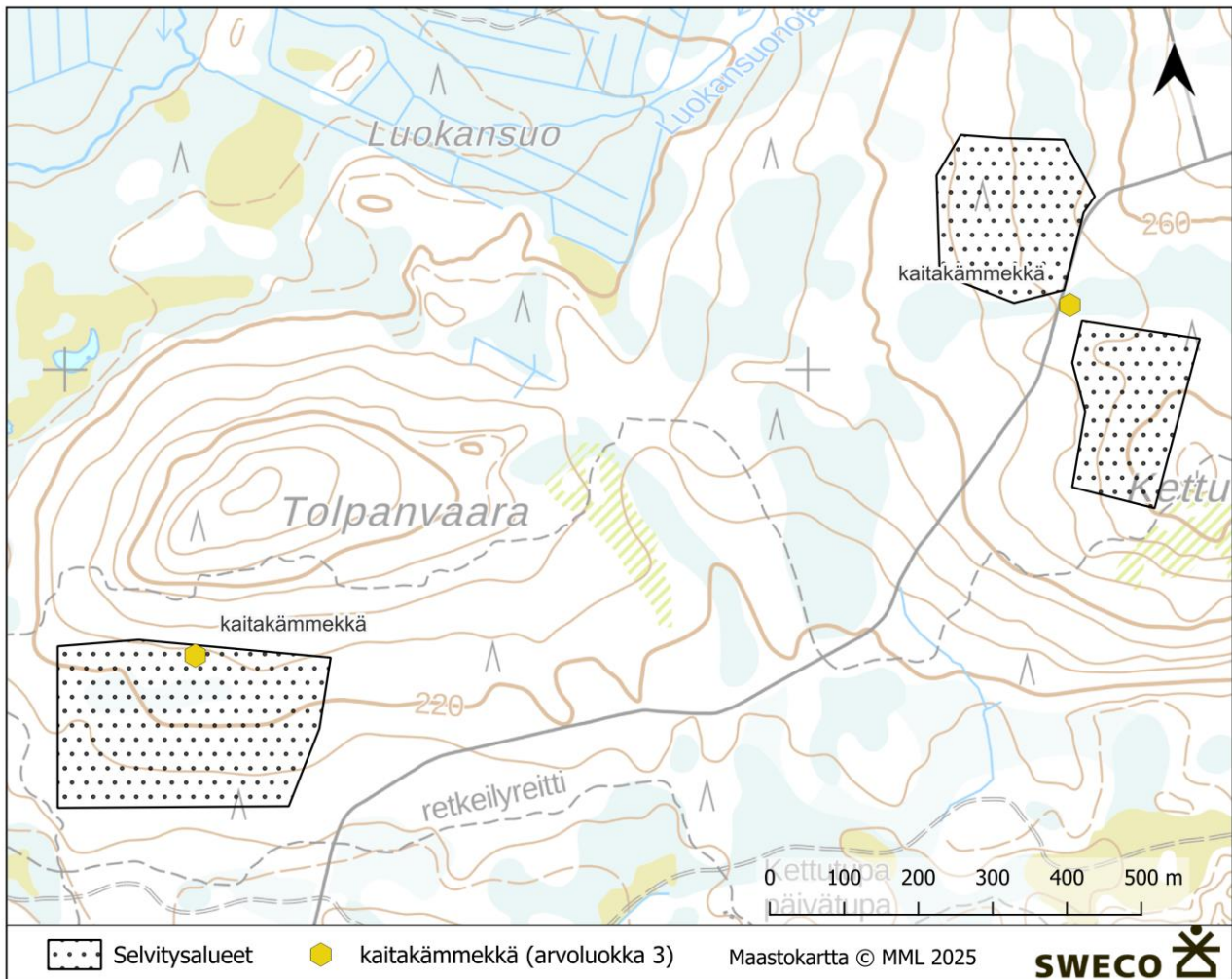
3.1.2 Kasvilajisto

Tämän luontoselvityksen maastokäynneillä selvitysalueilla havaittiin vain yhtä valtakunnallisesti vaarantunutta (VU) kasvilajia, kaitakämmekkää (*Dactylorhiza traunsteineri*) kahdella paikalla (Kuva 6), joista toinen oli selvitysalueen sisällä Tolpanvaaran osa-alueella. Laji on koko maassa rauhoitettu (LSA 2023/1066).

Huomiontiöhje:

Valtakunnallisesti uhanalaisten kasvilajien esiintymispaikat kuuluvat luontokohdeluokkaan 3, monimuotoisuutta turvaavat kohteet. Niiden esiintymispaikat suositellaan jätettävän maankäytön muutosten ulkopuolelle.

Koko maassa rauhoitettua kasvia, sen osaa tai siemeniä ei saa poimia, kerätä, leikata irti, ottaa juurineen eikä hävittää.

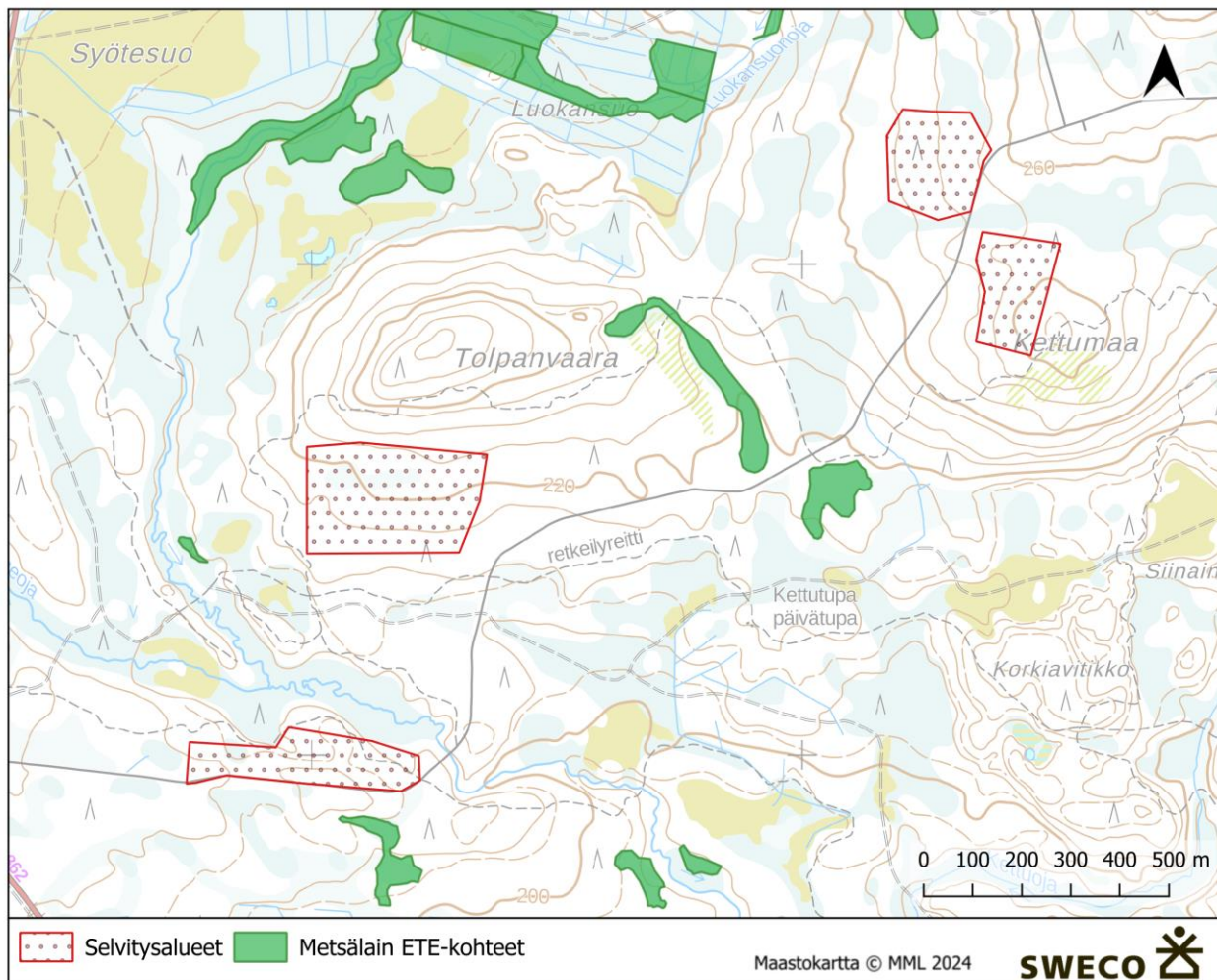
Kuva 6. Kaitakämmekän havaintopaikat.

Muita valtakunnallisesti tai alueellisesti uhanalaisia tai silmälläpidettäviä (Hyvärinen ym. 2019) tai lakisääteisesti suojeltavia kasvilajeja (luontodirektiivin liitteiden II ja IV b lajeja tai rauhoitettuja tai erityisesti suojeltuja kasvilajeja) ei havaittu. Suomen lajitietokeskuksen (Laji.fi, 2024a-c) mukaan selvitysalueilla ei ole uhanalaisten, silmälläpidettävien, rauhoitettujen tai luontodirektiivin liitteisiin IV tai II kuuluvien kasvilajien tunnettuja esiintymispaikkoja.

Suunnittelualueella tai sen läheisyydessä ei ole haitallisten vieraskasvilajien tunnettuja esiintymispaikkoja (Laji.fi, 2024d) eikä niitä havaittu selvityksissä.

3.1.3 Luontotyytit

Luontoselvityksen perusteella selvitysalueilla ei ole luonnonsuojelulain (9/2023) 29 §:n luontotyyppikohteita, vesilain (587/2011) 2. luvun 11 §:n pienvesikohteita eikä metsälain 10 §:n erityisen tärkeitä elinympäristöjä (Kuva 7). Selvitysalueista eteläisin ja pohjoisin osa-alue ovat 10–20-vuotiaita taimikoita, joissa on pari säästöpuuryhmää. Itäisin osa-alue on pääosin nuorta kasvatusmetsää, jossa on yksittäisiä vanhempia puita ja puuryhmiä.

Kuva 7. Metsälakikohteet Metsäkeskuksen avoimessa aineistossa.

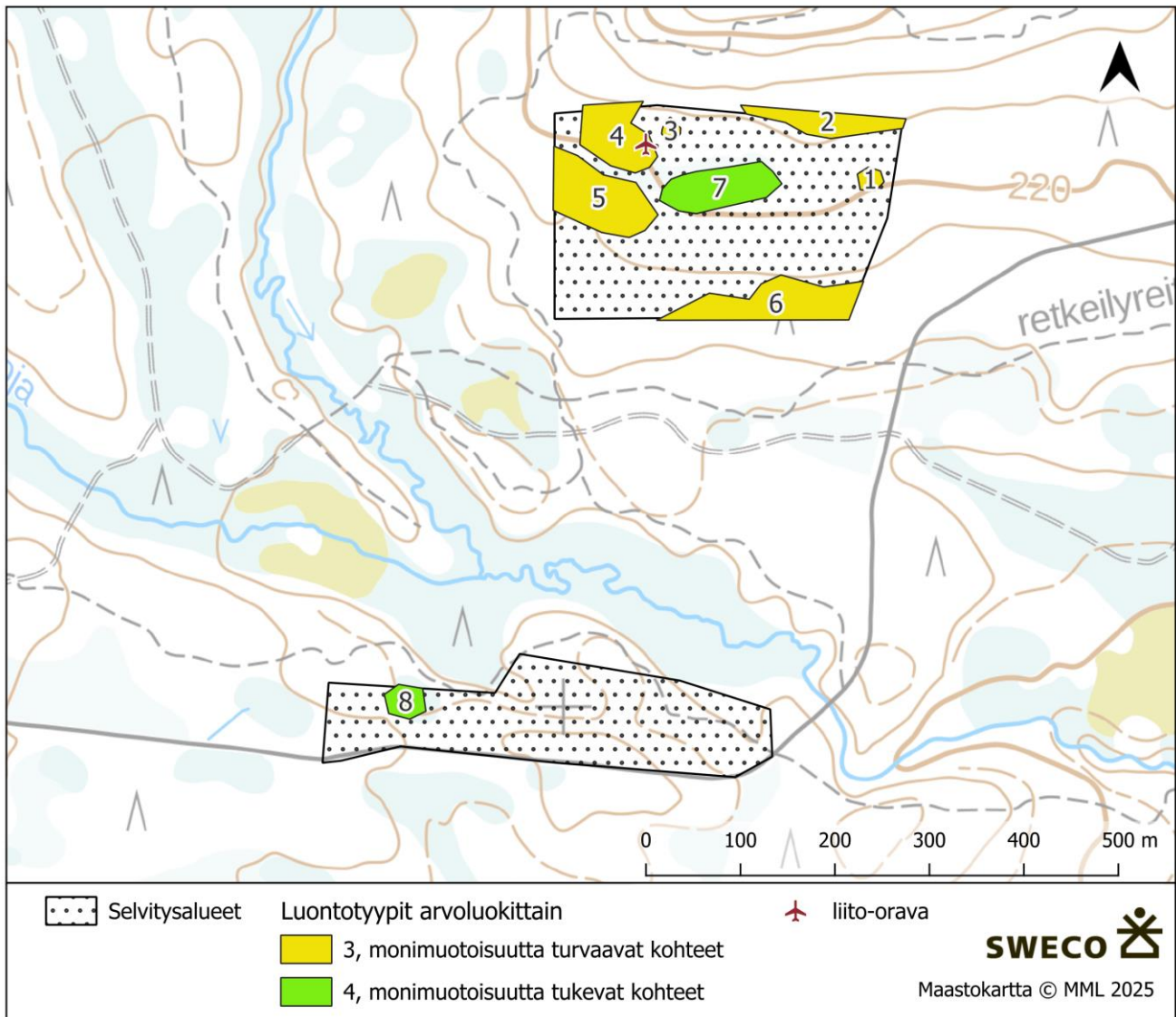
Sweco | Kettumaan ja Tolpanvaaran alueet

Työnumero: 23702976

Päiväys: 17.9.2025

Versio: Valmis

Selvitysalueelta rajattiin useita kasvillisuudeltaan huomionarvoisia arvoluokan 3 ja 4 kohteita Tolpanvaaran osa-alueella, sekä yksi arvoluokan 4 suoalue eteläisimmällä osa-alueella. Kohteiden kuvaus ja huomiointisuositus esitetään alla. Kohteiden rajaukset esitetään kartalla (Kuva 8).

Kuva 8. Huomionarvoiset luontokohteet suunnittelualueella. Kahdella muulla osa-alueella ei rajattu luontotyyppikohteita. Kuvassa näkyvä liito-oravahavainto käsitellään kappaleessa 3.2.

Kuvio 1. Kangaskorpi (VU/EN) Arvoluokka 3

Hakkuilta säästynyt pieni korpipainanne, jossa muutama kelo ja maalahopuu. Kenttäkerroksessa valtalajeina vaihtelevat pallosara, metsäkorte ja mustikka, pohjakerroksessa korpi- ja varvikkorahkasammal ja korpikarhunsammal. Muita runsaita lajeja ovat ruohokanukka, oravanmarja, hilla ja puolukka, paikoin nuokkotalvikki.

Huomiointisuositus: Alue suositellaan jätettäväksi maankäytön muutosten (myös metsänhakkuun) ulkopuolelle.

Kuva 9. Kangaskorpea kuviolla 1.

Kuvio 2: Vanhan metsän reunama (EN/EN) Arvoluokka 3

Tolpanvaaran osa-alueen pohjoisreunalta alkaa vanhan metsän alue, joka jatkuu tässä rajatusta, selvitysalueelle ulottuvasta kuviosta pohjoiseen. Kuvio on luontotyyptään vanha havupuuvaltainen tuore kangas (EN/EN), jossa on myös varpukorven (VU/EN) piirteitä. Kuviolla on kelottuneita kuusia pystyssä, sekä maalahoa. Kenttäkerros on mustikkavaltainen, mutta paikoin on paljon metsäkortetta ja pallosaraa sekä hillaa.

Huomiointisuositus: Suositellaan, että kohde säilytetään maankäytönmuutosten (myös metsänhakkuiden) ulkopuolella.

Kuva 10. Korpista vanhaa metsää kuviolla 2.

Kuvio 3: Säästöpuuryhmä, vanha metsä

(EN/EN)

Arvoluokka 3

Pieni vanhan havupuuvaltaisen tuoreen kankaan (EN/EN) kuvio, joka on aikanaan säästetty ympäröivän alueen hakkuussa. Kuviolla kasvaa vanhoja kuusia ja vähän koivua ja lahopuuta on runsaasti.

Huomiointisuositus: Suositellaan, että kohde säilytetään maankäytönmuutosten (myös metsänhakkuiden) ulkopuolella.

Kuva 11. Säästöpuuryhmä, kuvio 3.

Kuvio 4: vanha sekametsä

(EN/EN)

Arvoluokka 3

Vanhan havupuuvaltaisen tuoreen kankaan (EN/EN) kuvio, joka jatkuu tässä rajatusta selvitysalueelle ulottuvasta kuviosta pohjoiseen yhtenäisenä vanhan metsän alueena. Metsä on kuusivaltaista ja siellä on myös järeitä kolohaapoja, koivua ja runsaasti lahoppuuta. Alueella on havaittu myös liito-oravan pesäpuu. Liito-oravaa käsitellään Syötteen osayleiskaavan 2035 luontoselvityksen raportissa (Sweco 2025a)

Huomiointisuositus: Suositellaan, että kohde säilytetään maankäytönmuutosten (myös metsänhakkuiden) ulkopuolella.

Kuva 12. Vanha havupuuvaltainen tuore kangas, jossa on havaittu myös liito oravaa.

Sweco | Kettumaan ja Tolpanvaaran alueet

Työnumero: 23702976

Päiväys: 17.9.2025

Versio: Valmis

Kuvio 5: Korpinen vanha metsä

(EN/EN)

Arvolouokka 3

Vanhaa havupuuvaltaista tuoretta kangasta (EN/EN), jossa on myös kangaskorpia (VU/EN). Puusto on vanhaa ja kuusivaltaista. Sekapuuna on koivua ja lahoppuitakin esiintyy. Tässä selvitysalueelta rajattu kuvio on melko hyvin yhteydessä ympäröiviin, laajoihin vanhan metsän alueisiin. Korpisilla osilla kasvaa mm. kataja, hilla, metsäkorte, metsätähti ja korpikarhunsammal.

Huomiointisuositus: Suositellaan, että kohde säilytetään maankäytönmuutosten (myös metsänhakkuiden) ulkopuolella.

Kuva 13. Korpilaikkuista vanhaa metsää kuviolla 5.

Sweco | Kettumaan ja Tolpanvaaran alueet

Työnumero: 23702976

Päiväys: 17.9.2025

Versio: Valmis

Kuvio 6: Vanhan metsän reuna

(EN/EN)

Arvoluokka 3

Vanhaa havupuuvältaista tuoretta kangasta (EN/EN) Tolpanvaaran etelärinteen alaosaassa. Puusto on vanhaa ja kuusivältaista, sekapuuna esiintyy koivua. Korpisilla osilla kasvaa mm. kataja, hilla, metsäkorte, metsätähti ja korpikarhunsammal. Kuvio on osa laajempaa, yhtenäistä vanhan metsän aluetta, joka ympäröi selvitysalueen Tolpanvaaran osa-aluetta.

Huomiointisuositus: Suositellaan, että kohde säilytetään maankäytönmuutosten (myös metsänhakkuiden) ulkopuolella.

Kuva 14. Vanhaa metsää Tolpanvaaran osa-alueen etelälaidalla.

Sweco | Kettumaan ja Tolpanvaaran alueet

Työnumero: 23702976

Päiväys: 17.9.2025

Versio: Valmis

Kuvio 7: Isovarpuräme Tolpanvaaran rinteessä (LC/NT) Arvoluokka 4

Kuusivaltainen, ojittamaton, valtakunnallisesti silmälläpidettävä, mutta alueellisesti elinvoimainen isovarpuräme taimikon keskellä. Valtapuina kuusi ja koivu, kenttäkerroksen lajeja mm. vaivaiskoivu, pallosara, suopursu, hilla, variksenmarja, mustikka ja juolukka.

Huomiointisuositus: Suositellaan, että kohde säilytetään mahdollisuuksien mukaan maankäytönmuutosten (myös metsänhakkuiden) ulkopuolella.

Kuva 15. Isovarpuräme, kuvio 7.

Sweco | Kettumaan ja Tolpanvaaran alueet

Työnumero: 23702976

Päiväys: 17.9.2025

Versio: Valmis

Kuvio 8: Isovarpuräme 2 (LC/NT) Arvoluokka 4

Pieni, ojittamaton isovarpuräme taimikon keskellä. Luontotyyppi on alueellisesti elinvoimainen, mutta valtakunnallisesti silmälläpidettävä. Valtapuuna on mänty, mutta kuusiakin esiintyy. Kenttäkerroksessa mm. vaivaiskoivu, suopursu, tupasvilla, hilla, variksenmarja ja juolukka.

Huomiointisuositus: Suositellaan, että kohde säilytetään mahdollisuuksien mukaan maankäytönmuutosten (myös metsänhakkuiden) ulkopuolella.

Kuva 16. Isovarpurämettä kuviolla 8.

4. MUUT HUOMIONARVOISET LAJIT

Suomen lajitietokeskuksen (2024 a-f) tietokannan mukaan selvitysalueen Tolpanvaaran osa-alueella on liito-oravahavainto. Havainto on kappaleessa 3.1.3. käsitellyn luontotyyppikuvion 4 alueella. Tämän selvityksen maastotöissä havaittiin ainakin yksi liito-oravan pesäpuuksi sopiva suuri kolohaapa ja alue soveltuu liito-oravan elinalueeksi, kuten muutkin tässä selvityksessä rajatut vanhan metsän kuviot. Papanoita kolopuiden alla ei kuitenkaan havaittu, eikä ajankohta ollut sopiva liito-oravaselvityksen tekemiseen. Tolpanvaaran alueella esiintyvät vanhan metsän alueet ovat todennäköisesti valtaosin liito-oravalle soveltuvaa elinaluetta ja alueelle on hahmoteltu Syötteen osayleiskaavan luontoselvityksessä liito-oravan mahdollisia kulkuyhteyksiä. Ne eivät ole kuitenkaan ainoita mahdollisia kulkureittejä.

Muita uhanalaisten, silmälläpidettävien, rauhoitettujen tai luontodirektiivin liitteisiin IV tai II kuuluvien eliölajien tunnettuja esiintymispaikkoja ei selvitysalueella ole.

Selvitysalue on suurelta osin rajattu Syötteen osayleiskaavan 2035 pesimälinnustoselvityksessä arvokkaaksi lintualueeksi (Sweco 2024).

Muiden huomionarvoisten lajien ja tarkempien tietojen osalta viitataan Syötteen osayleiskaavan luontoselvitykseen (Sweco 2025a) ja Syötteen osayleiskaavan pesimälinnustoselvitykseen (Sweco 2024) liitteineen.

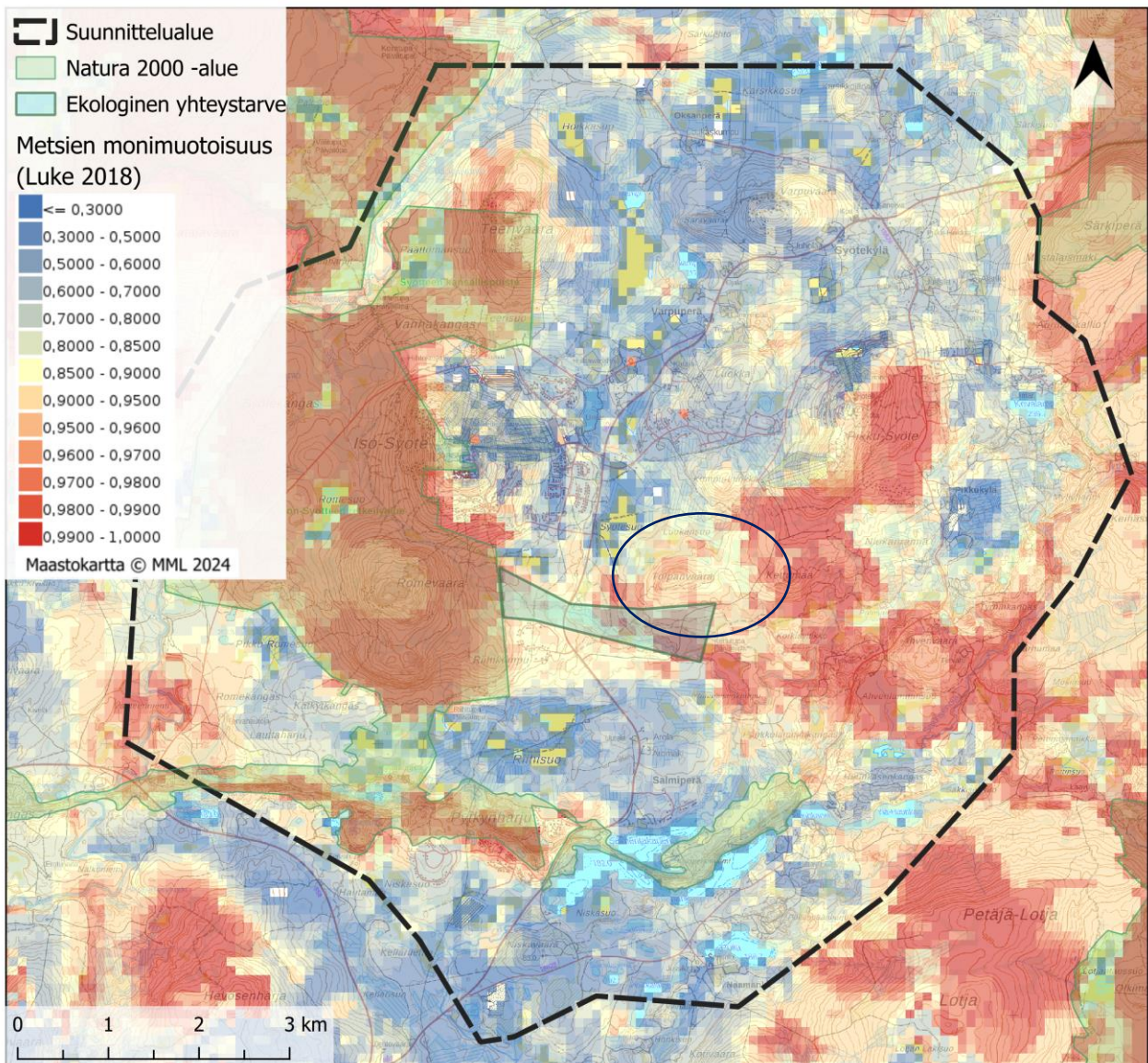
5. NATURA- JA LUONNONSUOJELUALUEET, POHJAVESIALUEET SEKÄ MUUT LUONNON ARVOALUEET

Selvitysalueita lähin Natura-alue, Syöte (FI1103828, SAC/SPA) sijaitsee noin 1,3 kilometrin päässä suunnittelualueen länsipuolella ja Maaselkä (FI1103813, SAC/SPA) noin kuuden kilometrin päässä itäpuolella. Syötteen osayleiskaavaa 2035 varten on tehty tarvittavat arvioinnit (Sweco 2025b ja c). Natura-arvioinnin (Sweco 2025c) kappaleessa 7.6. on arvioitu syötteen osayleiskaavan vaikutuksia Natura-alueiden välisiin ekologiisiin yhteyksiin seuraavasti:

”Syötteen osayleiskaavan suunnittelualue sijoittuu Syötteen ja Maaselän -Natura-alueiden eteläosien väliin. Rakentaminen ja uusien alueiden kaavoitus voivat heikentää Natura-alueiden välistä kytkeytyvyyttä vähentämällä luonnontilaista tai sen kaltaista aluetta niiden välillä. Kaavahankkeella arvioidaan varovaisuusperiaatte huomioden olevan vähäisesti heikentävä vaikutus Natura-alueiden välisiin ekologiisiin yhteyksiin metsäalueiden pirstoutumisen ja lisääntyvän häiriön vuoksi. Kaava-alueen keskellä, Riihikummun risteyksen kohdalla on kaava-alueen ainoa kunnolla metsäinen Syötekyläntien ylittämisen liito-oravallekin mahdollistava metsäinen yhteys (Sweco 2025). Alue on tärkeää säilyttää aidosti metsäisenä paitsi liito-oravan, myös kanaintujen, petojen ja muiden arkojen ja tavanomaistenkin eläinten liikkumisen mahdollistamiseksi. Metsäisen yhteyden sijoittuminen kaava-alueen keskellä on esitetty seuraavassa kuvassa (Kuva 11), jossa on esitetty myös metsien monimuotoisuudelle tärkeimmät alueet (Luke 2018) Syötteen yleiskaava- alueella.”

Otteessa mainittu kuva 11 on tässä raportissa kuva 17, joka on esitetty alla.

Kaavoituksessa on tarkasteltava selvitysalueiden mahdollisen rakentamisen lisävaikutukset Natura-alueiden ekologiisiin yhteyksiin.

Kuva 17. Kaava-alueen keskellä sijaitseva alue, johon on tarpeen osoittaa metsäisenä säilytettävä ekologinen yhteys (turkoosi alue). Taustalla metsien monimuotoisuusarvoja kuvaava valtakunnallisen zonation-analyysin tulos (Luke 2018). Huomio: soikio lisätty kuvaamaan selvitysalueiden likimääräistä sijaintia.

6. YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Tämän luontoselvityksen tarkoituksena on täydentää Syötteen osayleiskaavan 2035 luontoselvityksen tietoja osayleiskaava-alueelle mahdollisesti osoitettavien rakennusalueiden osalta, jotka eivät olleet tiedossa 2024 maastotöitä tehtäessä. Luontoselvitys sisältää kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksen. Muita luontoarvoja tarkasteltiin lähtötietojen ja Syötteen osayleiskaavaa 2035 (Sweco 2025a) varten tehtyjen selvitysten perusteella.

Kolme neljästä selvitysalueen osa-alueesta ovat lähes kokonaan voimakkaasti ihmisen muokkaamaa talousmetsää, joissa on vähän luontoarvoja. Huomionarvoiset luontokohteet sijoittuvat yhtä isovarpurämettä lukuun ottamatta Tolpanvaaran osa-alueelle.

Selvitysalueella ei ole noroja, puroja tai jokia. Kaivettuja ojia on teiden varsilla ja paikoin selvitysalueen taimikoissa. Luontoselvityksessä selvitysalueella ei havaittu lähteitä, lähteikköjä eikä tihkupintoja. Selvitysalueella ei ole järviä tai lampia.

Luontoselvityksen maastokäynnillä selvitysalueella havaittiin yksi valtakunnallisesti vaarantunut ja rauhoitettu kasvilaji, kaitakämmekä. Muita valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaisia tai silmälläpidettäviä tai lakisääteisesti suojeltavia kasvilajeja (luontodirektiivin liitteiden II ja IV b lajeja, rauhoitettuja tai erityisesti suojeltuja kasvilajeja) ei havaittu. Suomen lajitietokeskuksen (2024a-e) mukaan selvitysalueella ei ole myöskään noiden kasvilajien esiintymispaikkoja. Sen sijaan aineistosta löytyy yksi liito-oravahavainto Tolpanvaaran osa-alueella.

Luontoselvityksen perusteella selvitysalueella ei ole luonnonsuojelulain 29 §:n luontotyyppikohteita, vesilain 2. luvun 11 §:n pienvesikohteita eikä metsälain 10 §:n erityisen tärkeitä elinympäristöjä.

Natura-alueita, luonnonsuojelualueita, luonnonsuojeluohjelma-alueita (mukaan lukien soidensuojelun täydennysohjelma-alueet), sekä luokiteltuja pohjavesialueita, valtakunnallisesti arvokkaita geologisia muodostumia, kansainvälisesti (IBA), Suomen (FINIBA), sekä maakunnallisesti (MAALI) tärkeitä lintualueita on käsitelty Syötteen osayleiskaavan 2035 luonto- ja linnustوسelvitysten raporteissa (Sweco, 2024 ja 2025a) ja Natura-arvioinneissa (Sweco 2025b ja c).

Kasvillisuudeltaan huomionarvoisia kohteita selvitysalueelta rajattiin yhteensä kahdeksan. Niistä kuusi on valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaisia luontotyyppejä arvoluokassa 3 ja kaksi valtakunnallisesti silmälläpidettävää isovarpurämeen kuviota arvoluokassa 4. Huomiointisuositukset on esitetty kunkin kohteen kuvauksen yhteydessä.

7. LÄHTEET

Hyvärinen, E., Juslen, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.

Luonnonsuojelulaki 9/2023. <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/1996/1096>. (luettu 15.9.2025)

Luonnonvarakeskus, 2025. Luken monilähteen VMI:n (MVMI) katselupalvelu (WMS). <https://inspire-geoportal.ec.europa.eu/srv/api/records/523e73d4-52bb-4065-a033-16887de50342?language=fin>. (luettu 12.9.2025)

Metsäkeskus 2025. Erityisen tärkeät elinympäristökuviot -karttapalvelu. <https://metsakeskus.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=a29ae4c4eb7240f0895d4ff93f04df1c> (luettu 15.09.2025).

Metsälaki 1093/1996 <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/1996/1093>.

Mäkelä, K. & Salo, P., 2023. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. 2. korjattu painos. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43 | 2023.

Suomen Lajitietokeskus, 2024a. Huomionarvoiset lajit pois lukien petolintupesät. Latauksen tunniste: <http://tun.fi/HBF.83534>: Linkki hakuun: https://laji.fi/fi/observation/map?administrativeStatusId=MX.finlex160_1997_appendix4_2021%2CMX.finlex160_1997_appendix4_specialInterest_2021%2CMX.finlex160_1997_appendix1%2CMX.finlex160_1997_appendix2a%2CMX.finlex160_1997_appendix3a%2CMX.finlex160_1997_appendix3c%2CMX.finlex160_1997_largeBirdsOfPrey%2CMX.habitatsDirectiveAnnexII%2CMX.habitatsDirectiveAnnexIV%2CMX.habitatsDirectiveAnnexV%2CMX.primaryInterestInEU%2CMX.habitatsDirectiveAnnexII_FinlandNaturaSpecies%2CMX.birdsDirectiveStatusAppendix1%2CMX.birdsDirectiveStatusAppendix2A%2CMX.birdsDirectiveStatusAppendix2B%2CMX.birdsDirectiveStatusAppendix3A%2CMX.birdsDirectiveStatusAppendix3B%2CMX.birdsDirectiveStatusMigratoryBirds%2CMX.finnishEnvironmentInstitute2020protectionPrioritySpecies%2CMX.finnishEnvironmentInstitute2020conservationProjectVascularSpecies&redListStatusId=MX.iucnCR%2CMX.iucnEN%2CMX.iucnVU%2CMX.iucnNT&taxonAdminFiltersOperator=OR&time=2000-01-01%2F2024-01-30&collectionIdNot=HR.3671%2CHR.4051&loadedSameOrBefore=2024-02-05&polygonId=79067&coordinateAccuracyMax=1000 (Haettu 5.2.2024).

Suomen Lajitietokeskus, 2024b uhanalaiset sienet ja jäkälät, sammalet, putkilokasvit, levät, Latauksen tunniste: <http://tun.fi/HBF.94988>, Linkki hakuun: https://laji.fi/fi/observation/map?informalTaxonGroupId=MVL.233%2CMVL.23%2CMVL.343%2CMVL.22&informalTaxonGroupIdNot=MVL.2%2CMVL.26%2CMVL.27%2CMVL.28%2CMVL.37%2CMVL.39%2CMVL.40%2CMVL.232&redListStatusId=MX.iucnRE%2CMX.iucnCR%2CMX.iucnEN%2CMX.iucnVU%2CMX.iucnNT&taxonAdminFiltersOperator=OR&time=2000-01-01%2F2024-04-29&loadedSameOrBefore=2024-10-04&coordinates=65.554001%3A65.962778%3A27.397403%3A27.934768%3AWGS84%3A1.0&coordinateAccuracyMax=1000&recordQuality=EXPERT_VERIFIED%2CCOMMUNITY_VERIFIED%2CNEUTRAL (haettu 4.10.2024).

Suomen Lajitietokeskus, 2024c, uhanalaiset Sienet ja jäkälät, Sammalet, Putkilokasvit, Levät, Latauksen tunniste: <http://tun.fi/HBF.94989>, linkki hakuun: <https://laji.fi/fi/observation/map?informalTaxonGroupId=MVL.233%2CMVL.23%2CMVL.343%2CMVL.22&inf>

Sweco | Kettumaan ja Tolpanvaaran alueet

Työnumero: 23702976

Päiväys: 17.9.2025 Versio: Valmis

ormalTaxonGroupIdNot=MVL.2%2CMVL.26%2CMVL.27%2CMVL.28%2CMVL.37%2CMVL.39%2CMVL.40%2CMVL.232&administrativeStatusId=MX.finlex160_1997_appendix4_2021%2CMX.finlex160_1997_appendix4_specialInterest_2021%2CMX.finlex160_1997_appendix3a%2CMX.finlex160_1997_appendix3b%2CMX.habitatsDirectiveAnnexII%2CMX.habitatsDirectiveAnnexIV%2CMX.habitatsDirectiveAnnexV%2CMX.primaryInterestInEU%2CMX.regionallyThreatened2020_3c%2CMX.regionallyThreatened2020_3b%2CMX.regionallyThreatened2020_3a%2CMX.regionallyThreatened2020_4b&taxonAdminFiltersOperator=OR&time=2000-01-01%2F2024-05-11&loadedSameOrBefore=2024-10-04&coordinates=65.555817%3A65.818232%3A27.435968%3A27.874359%3AWGS84%3A1.0&recordQuality=EXPERT_VERIFIED%2CCOMMUNITY_VERIFIED%2CNEUTRAL (haettu 4.10.2024).

Suomen lajitietokeskus 2024d: Vieraslajit. latauksen tunniste: <http://tun.fi/HBF.83541> Linkki hakuun: (https://laji.fi/fi/observation/map?administrativeStatusId=MX.nationalInvasiveSpeciesStrategy%2CMX.otherInvasiveSpeciesList%2CMX.controllingRisksOfInvasiveAlienSpecies%2CMX.euInvasiveSpeciesList%2CMX.nationallySignificantInvasiveSpecies&taxonAdminFiltersOperator=OR&time=2000-01-01%2F2024-01-30&loadedSameOrBefore=2024-02-02&polygonId=79067&coordinateAccuracyMax=100&collectionAndRecordQuality=PROFESSIONAL%3AEXPERT_VERIFIED%2CCOMMUNITY_VERIFIED%2CNEUTRAL%2CUNCERTAIN%3BHOBBIYST%3AEXPERT_VERIFIED%2CCOMMUNITY_VERIFIED%2CNEUTRAL%3BAMATEUR%3ACOMMUNITY_VERIFIED%2CNEUTRAL) (Haettu 2.2.2024)

Suomen Lajitietokeskus, 2024e Liito-orava, latauksen tunniste: <http://tun.fi/HBF.94990>, Linkki hakuun: (<https://laji.fi/fi/observation/map?target=MX.48243&loadedSameOrBefore=2024-10-04&polygonId=147670&coordinateAccuracyMax=1000>) (haettu 4.10.2024).

Suomen Lajitietokeskus, 2024f, raakku, sauikko, korpikolva, Latauksen tunniste <http://tun.fi/HBF.96801> Linkki hakuun: (<https://laji.fi/fi/observation/map?target=MX.212403%2CMX.47169%2CMX.194661&loadedSameOrBefore=2024-11-12&coordinates=65.469111%3A65.997566%3A27.343489%3A28.3397%3AWGS84%3A0.0>) (haettu 12.11.2024).

Sweco Finland Oy, 2024. Syötteen osayleiskaavan pesimälinnustoselvitys.

Sweco Finland Oy, 2025a. Syötteen osayleiskaava 2035, luontoselvitys.

Sweco Finland Oy, 2025b. MAASELÄN NATURA-ARVIOINNIN TARVEHARKINTA: Syötteen osayleiskaava 2035 MAASELKÄ FI1103813, SAC/SPA

Sweco Finland Oy, 2025c. SYÖTTEEN OSAYLEISKAAVA 2035, NATURA-ARVIOINTI – SYÖTE SAC/SPA, FI1103828

Sanna Räisänen, Luontoasiantuntija, biologi FM
Sweco Finland Oy
Oulu

Sweco | Kettumaan ja Tolpanvaaran alueet

Työnumero: 23702976

Päiväys: 17.9.2025

Versio: Valmis